

La metal·lúrgia del ferro va ser un factor fonamental en el desenvolupament de la capacitat productiva a la Mediterrània occidental durant el primer mil·lenni aC, i va contribuir decisivament a la formació i desenvolupament de societats complexes. Tanmateix, l'adopció i generalització de la nova tecnologia no es poden explicar simplement en termes de caire economicista. Cal analitzar no solament les circumstàncies socioeconòmiques en què es van produir, sinó també els factors sociopolítics i simbòlics que van influir en la difusió a gran escala i l'ús quotidià del nou material.

En aquesta reunió ens proposem analitzar el procés d'adopció de la siderúrgia al conjunt de la Mediterrània occidental, identificar quins factors i actors –interns o externs– hi varen intervenir, descriure les característiques i els ritmes seguits a cada zona, i analitzar les estratègies socials i econòmiques que expliquen aquests fenòmens.

PROGRAMA

Dijous 6 d'octubre

Museu d'Arqueologia de Catalunya - Barcelona

16h: Recepció dels participants

16,30h: Acte de benvinguda i presentació del col·loqui a càrrec dels organitzadors

17,30h: Projectió del vídeo *El secret del ferro*

18h: Visita a comentada a l'exposició temporal del MAC- Barcelona

Divendres 7 d'octubre

Calafell

Matí

9,30h: Maria Kostoglou: *From the 'dark ages' to the classical miracle: iron, social complexity and regional identities in Iron Age Greece*

10h: Discussió

10,10h: Joan Ramon i Joan Sanmartí: *La difusió de la metal·lúrgia del ferro al Magrib protohistòric: estat de la qüestió*

10,40: Discussió

10,50h: Pausa

11,20h: José Suárez, Martina Renzi i Dirce Marzoli: *Apreciaciones sobre el papel desempeñado por la incorporación tecnológica de la metalurgia del hierro en las comunidades locales de la orilla norte del Estrecho de Gibraltar (siglos IX-VI a.C.)*

11,50h: Discussió

12h: Fulvia Lo Schiavo i Matteo Milletti: *La più antica metallurgia del Ferro in Sardegna*

12,30h: Discussió

Tarda

16h: Francesco Quondam, Marco Pacciarelli: *La diffusione della siderurgia e il suo ruolo socio-economico nell'Italia centro-meridionale tra il Bronzo finale e il primo Ferro*

16,30h: Discussió

16,40: Silvia Paltineri, Michele Cupitò, Francesco Rubat Borel, Ilaria Albertini, Vanessa Baratella i Diego Voltolini: *Tempi e modi dell'introduzione del ferro in Italia settentrionale: il nord-ovest e il nord-est*

17,10h: Discussió

17,20h: Alexandre Beylier: *La place du fer et de la sidérurgie chez les sociétés protohistoriques de Gaule méditerranéenne: état de la question*

17,50h: Discussió

18h: Sessió de pòsters

Dissabte 8 octubre Calafell

Matí

9,30h: Francisco Burillo, Alberto Gonzalo i Clemente Polo: *La metalurgia del hierro en la Serranía Celtibérica*

10h: Discussió

10,10h: M. Carme Belarte, Javier López Cachero, Enriqueta Pons, M. Carme Rovira i Joan Sanmartí: *Dels objectes de prestigi a la revolució productiva: ferro i siderúrgia a Catalunya durant el primer mil·lenni aC*

10,40h: Discussió

10,50h: Pausa

11,20h: Jaime Vives-Ferrándiz i Consuelo Mata: *Metalurgia del hierro, economía política y simbolismo durante el primer milenio a.C. entre los ríos Ebro y Segura*

11,50h: Discussió i debat general

13h: Acte de cloenda

FITXA D'INSCRIPCIÓ (ompliu tots els camps)

Cognoms _____

Nom _____ NIF _____

Adreça _____

Població _____ CP _____

País _____ Telèfon _____

E-mail _____

Preu de la inscripció

- 50 € amb dret a actes
- 35 € sense dret a actes
- 35 € estudiants amb dret a actes
- 25 € estudiants sense dret a actes

Forma de pagament

Transferència bancària al c.c. 2100 3011 36 2200360230 de la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona "La Caixa". Cal indicar VIII Reunió d'Arqueologia de Calafell.

Inscripcions

Trametre per correu o fax el full d'inscripció juntament amb el resguard d'ingrés abans del 30 de setembre del 2016 a:

Ajuntament de Calafell. Regidoria de Cultura

Av. Generalitat, 1. 43820 CALAFELL

E-mail: jpou@calafell.org

Certificat de participació

Es lliurarà un certificat d'assistència a tots els participants.

Notes

- Les places són limitades
- L'admissió dels participants es farà per rigorós ordre d'inscripció
- La sessió del dia 6 es durà a terme al Museu d'Arqueologia de Catalunya. Passeig de Santa Madrona, 39-41. Barcelona
- Les sessions dels dies 7 i 8 es duran a terme a la Sala d'Actes del Centre Cívic Cinema Iris de la Platja de Calafell. Carrer Vilamar 21
- Es contempla la presentació de pòsters. Cal enviar proposta (títol i resum de mitja pàgina) abans del 31 de juliol a cbelarte@icac.cat
- Per a més informació:
Tel. 977 69 90 09 Ext 470 (Josep Pou)
E-mail: jpou@calafell.org

VIII REUNIÓ INTERNACIONAL D'ARQUEOLOGIA DE CALAFELL

La metal·lúrgia del ferro i la formació
de les societats complexes a la
Mediterrània occidental (1er mil·lenni aC)

Forn experimental de reducció de ferro realitzat
a la Ciutadella Ibèrica de Calafell

Barcelona - Calafell
6-8 d'octubre de 2016

Comitè organitzador

Maria Carme Belarte (*Institució Catalana de Recerca i
Estudis Avançats i Institut Català d'Arqueologia Clàssica*)

M. Carme Rovira (*Museu d'Arqueologia de Catalunya*)

Joan Sanmartí (*Universitat de Barcelona*)

David Asensio (*Universitat de Barcelona*)

Secretaria Tècnica

Josep Pou (*Ajuntament de Calafell*)

Institucions organitzadores

La metal·lúrgia del ferro i la formació de les societats complexes a la Mediterrània occidental (1er mil·lenni aC)

VIII REUNIÓ INTERNACIONAL D'ARQUEOLOGIA DE CALAFELL

Barcelona - Calafell, 6-8 d'octubre de 2016